

Priročnik študija v tujini

Avtor: Ana Ješe

Forlì, junij 2005

Kazalo

Uvod.....	3
1. Kako izbrati primeren študijski program?	4
2. Prijava na študij	5
3. Stroški	6
4. Štipendije	7
5. Evropski programi izobraževanja in usposabljanja	8
6. Koristne povezave.....	10
7. Priloge	11

Uvod

Zakaj je študij v tujini koristen? Evropska unija zadnje desetletje spodbuja izmenjavo študentov preko različnih programov. Pretok mladih in znanja je koristen za celo družbo in vedno več povdarka je na tem. Tudi v Strategiji razvoja Slovenije 2005 je zapisano, da bo Slovenija zavoljo konkurenčnosti še bolj spodbujala pretok ljudi, predvsem v izobraževanju in nabiranju delovnih izkušenj v tujini, posredno pa prenos znanja in napredek. Iskušnje v tujini dajo posamezniku širino ter drugačen pogled na svet, stopi v stik s svojimi vrstniki, ki prihajajo iz drugačnih okolij, s tem pa se nauči sprejemati sebi drugačne. Vedno več mladih po celi Evropi in tudi v Sloveniji se odloča za študij v tujini in vse kaže na to, da bo v prihodnje vedno bolj pomembno imeti v svojem življenjepisu vsaj eno izkušnjo iz tujine, bodisi študentsko ali delovno.

Mladi v Sloveniji se odločajo za študij v tujini tako na dodiplomski kot na podiplomski ravni. Na dodiplomskem nivoju je najbolj zanimiva meduniverzitetna izmenjava preko evropskega programa Socrates Erasmus, saj traja največ eno leto in je zato bolj privlačna za mlajše študente. Pri nas več študentov oddide na študij v tujino šele po diplomi, saj so tudi spodbujevalni programi v Sloveniji namenjeni bolj podiplomskim študentom.

Izkušnja študija v tujini je enkratna življenska priložnost in jo priporočam vsem, ki imajo za to kakršno koli možnost.

1. Kako izbrati primeren študijski program?

Za samostojen študij v tujini se je potrebno začeti pripravljati vsaj eno leto prej. Če študent nima zadostnih lastnih sredstev, se mora prijaviti na čimveč razpisov za štipendije in privarčevati nekaj lastnih sredstev. Seveda pa je treba biti na tekočem, kdaj so razpisi objavljeni, da ne zamudimo roka. Izbira študijskega programa je odvisna od pogojev, ki jih univerza postavi in pa seveda od interesov in možnosti, ki jih študent ima. Na spletni strani SRCE <http://www.ljudmila.org/srce/tujina.html> so objavljene povezave spletnih strani s seznama univerz v Evropi in po svetu. Dostikrat lahko tudi slovenski profesorji svetujejo študentu, kateri so dobri programi oz. kam naj se študent obrne za pridobitev informacij.

Osnovni pogoji, ki jih potrebujemo za študij v tujini so:

- a. znanje jezika v katerem se odvijajo predavanja ter mednarodno priznано potrdilo o le-tem: jezik države, oz. vedno bolj pogosto je to angleščina (veljavni izpiti so ponavadi TOEFL, ITELS, Cambridge Proficiency),
- b. pridobljena zahtevana izobrazba (matura ali diploma); na podiplomskem študiju je lahko tudi zahtevana smer študija, predvsem pri naravoslovnih študijih. V večini primerov je potrebno v Sloveniji na ambasadi države, v katero se odpravljamo, dobiti prevod in potrdilo, da je naša diploma veljavna in v skladu z normami te države. Npr.: za študij v Italiji potrebujemo diplomu oz. kopijo overovljeno na sodišču, originalno potrdilo o ocenah, potrdilo s fakultete, da se s končanim dodiplomskim programom lahko vpišemo na kateri koli podiplomski program v Sloveniji. Vse to mora biti prevedeno pri uradnem prevajalcu, ki se ga plača, in nato predano italijanski ambasadi. Dokumente se pregleda ter v primeru, da je vse urejeno izda »Dichiarazione di valore« - Izjava o vrednosti. Ker je za urejanje teh dokumentov potrebno kar nekaj časa in tudi potrpljenja, je najbolje, da se študent čimprej pozanima, kaj potrebuje in kako priti do teh dokumentov. Verjetno je za druge države postopek podoben.
- c. Priporočila slovenskih profesorjev (ponavadi vsaj dva) ter dobro izdelan življenjepis (curriculum vitae), katerega shemo lahko najdemo na <http://europass.cedefop.eu.int/europass/home/hornav/Downloads/EuropassCV/CV+Template/navigate.action>.

2. Prijava na študij

Vedno se je potrebno prijaviti na več študijev, saj nimamo zagotovil, da bomo sprejeti prav na tistega enega, ki smo si ga zaželeli. Zato moramo poiskati podobne študije in se prijaviti na čimveč univerz. Roki prijav so različni, pa vendar jih je največ spomladi. Na prestižnejših univerzah so roki za prijavo marca, aprila, drugje pa trajajo tudi do maja, junija. Včasih je to lahko problematično, če študent diplomira spomladi in želi v jeseni takoj nadaljevati s podiplomskim študijem. Če tudi še ni diplomiral, pa ima datum zagovora diplomske naloge v maju ali juniju, naj se vseeno prijavi in sporoči, da bo potrdilo o diplomiranju poslal naknadno. Nekatere univerze dajo možnost tudi študentom, ki nameravajo diplomirati septembra, da se lahko prijavijo že prej, ter dostavijo potrdilo o diplomiranju kasneje. Nekateri študijski programi se začnejo šele januarja, tako da so roki za prijavo nekje v jeseni. Kot sem že na začetku omenila, da se je treba pripravljati na študij v tujini vsaj leto prej, je temu tako tudi zaradi tega, da eno leto prej spremljamo vse roke za vpis in za štipendije, da naslednje leto vemo, kdaj se moramo prijaviti. Roki se namreč le redko spreminjajo.

3. Stroški

- A. **Šolnine:** Cene študijev so zelo različne. V Severo-zahodni Evropi (Velika Britanija, Irska, Norveška itd.) so študiji najdražji. Na primer, podiplomski študij na angleški univerzi lahko stane več kot 5 milijonov tolarjev (25.000 evrov). Seveda se tako dragi programi najdejo tudi drugod po Evropi, vendar so to predvsem intenzivni enoletni MBA programi (Master of Business and Administration: Bocconi- Italija, ESADE – Španija, GSBA – Švica itd.)¹. V Nemčiji pa so vse državne univerze brezplačne. V Italiji stanejo magisteriji v povprečju od 1 do 2 milijona tolarjev (3000 – 8000 evrov). Šolnine se plačujejo po obrokih. V novih članicah Evropske unije pa cene niso tako visoke in so primerljive s slovenskimi, zato je ta opcija lahko še bolj privlačna. Praga, Budimpešta in Varšava se namreč hitro razvijajo v dobre univerzitetne centre.
- B. **Življenski stroški:** Poleg plačanja šolnine, moramo imeti tudi sredstva za preživetje. Nastanitev je običajno za naše razmere zelo draga. Cene v večjih mestih se gibljejo od 60.000 do 100.000 tolarjev na sobo (250-400 evrov), v Londonu pa vse do 150.000 tolarjev (400 funtov), pa tudi za življenje je potrebno računati še enkrat toliko. Enako kot pri šolninah, tudi življenski stroški v Centralni Evropi niso visoki in lahko za slovenskega študenta, ki si mora plačevati sobo v Ljubljani, predstavlja študij v tem delu Evrope manjši finančni zalogaj kot študij doma.

---

¹ Seznam kvalitetnih MBA programov se nahaja v prilogi.

4. Štipendije

Zaradi visokih cen študija in življenja v tujini, se je potrebno dobro pripraviti tudi finančno. Res je, da je študij v tujini zelo drag, vendar moramo gledati na to kot na investicijo v samega sebe oz. kot na neko dodano vrednost, ki nam bo kasneje pomagala pri iskanju zaposlitve.

Velikokrat že same univerze ponujajo štipendije, predvsem za študente izven Evropske unije pa tudi za študente, ki prihajajo iz novih članic EU. Včasih tudi pomaga, da ko smo že sprejeti na program, napišemo prošnjo za pridobitev štipendije direktorju programa. Štipendije ponujajo tudi različne mednarodne organizacije, inštituti, pa tudi same države, da bi pritegnile tuje študente. Študent se lahko naroči na novice portala SRCE in mesečno prejema obvestila o štipendijah, študijskih programih, konferencah, itd.

V večini primerov, je potrebno privarčevati nekaj denarja ter dobiti štipendijo. Štipendije za plačilo šolnine na podiplomskem študiju in ne za življenske stroške razpisuje pri nas AD Futura.

Tabela 1: Štipenditorji v Sloveniji

Štipenditor	Namen štipendije	Okviren rok prijave
AD Futura, Znanstveno-izobraževalna fundacija Republike Slovenije	Plačilo šolnine za podiplomski študij v tujini	Začetek junija
Ministrstva	Kadrovske štipendije (dodiplomski in podiplomski študij)	september
Banka Slovenije	štipendije za podiplomski študij ekonomije in prava v tujini	pomlad (april, maj)
Občine	dodiplomski in podiplomski študij	september
Podjetja	Kadrovske štipendije (predvsem tehnične smeri)	pomlad, poletje
Ambasade v Sloveniji (tuje vlade)	Za dodiplomski in podiplomski študij v njihovi matični državi	februar, marec

5. Evropski programi izobraževanja in usposabljanja

A. Socrates Erasmus je program študentske izmenjave znotraj Evropske unije. Prvi pogoj za udeležbo v tem programu je, da ima kandidat status študenta na eni od evropskih univerz. Recimo, študent Ljubljanske univerze lahko oddide na izmenjavo na tiste univerze s katerimi ima Ljubljanska podpisan sporazum. Študent ne plača šolnine na univerzi gostiteljici in je deležen vseh ugodnosti kot domači študentje. Štipendija Erasmus je prenizka za preživetje, saj mesečni obrok znaša približno 120 evrov. Smer je več ali manj določena že s strani domače fakultete. Potrebno se je samo odločiti, v katero državo gremo. Vsaka fakulteta ima podpisane sporazume z določenimi in ne vsemi fakultetami v Evropi. Tudi število študentov je omejeno, njihov izbor pa določa vsaka fakulteta individualno, ponavadi na podlagi povprečja ocen ter starost (starejši imajo prednost). Študentje si izbirajo države glede na njihovo znanje tujega jezika, ni pa nujno. V državi gostiteljici je vedno organiziran tečaj domačega jezika, tako da lahko svoje znanje študent izboljša takoj ob prihodu. Seveda pa je priporočljivo vsaj osnovno predhodno znanje, saj se je nato lažje sporazumevati. Predvsem v Srednjeevropskih državah, kot so Poljska, Češka, Slovaška, Madžarska, imajo organizirana predavanja tudi v angleščini, da bi pritegnili čimveč tujih študentov. Preko Erasmus programa gre lahko študent na izmenjavo največ za eno šolsko leto in najmanj za en semester. Na programih, kjer je manj kandidatov je več možnosti enoletne izmenjave, kjer pa je veliko zanimanja se razdelijo meseci med čimveč kandidatom. Študent mora na univerzi gostiteljici izpolniti svoje obveznosti (izpite, pisanje diplomske naloge), ki jih določi s svojim koordinatorskim pred odhodom v »učnem sporazumu« (learning agreement). Ponavadi univerza gostiteljica ali njihov študentski klub organizira različne aktivnosti za tuje študente, včasih tudi pomaga najti namestitve za študente oz. se študenti lahko prijavijo za študentski dom.

B. Leonardo da Vinci je evropski program za opravljanje študentske delovne prakse. V Sloveniji večina fakultet ne sodeluje v tem programu z izjemo dobro organizirane Ekonomske fakultete v Ljubljani. Študent se ne more sam prijaviti na program, vendar ga mora prijaviti pravna oseba (fakulteta oz. študentska organizacija). Tisti študenti, katerih fakulteta ni vključena v ta program, se lahko prijavijo preko zveze študentskih organizacij KOMISP-a, ki ima sedež na ŠOU v Ljubljani (Kersnikova 4). Delo si mora študent najti sam². Najbolje je na internetu poiskati naslove podjetij, ki študenta zanimajo in poslati prošnjo. Prednost tega programa je, da je štipendija precej višja od tiste, ki jo da Erasmus, poleg tega se pokrijejo tudi stroški prevoza, ter morebitnega tečaja jezika. Višina mesečnega obroka je odvisna od destinacije; za Južno Evropo je nižji kot za Severno (cca. 240 – 340 evrov). Celoten znesek se izplača v več obrokih, nekaj tudi po vrnitvi. Zato je nujno, da ima študent nekaj privarčevanega denarja. Prednost tega programa je, da se ga lahko posameznik udeleži še eno leto po končanem študiju.

---

² Sama sem opravljala prakso Madridu v Španiji, in sicer sem prevajala tekste iz različnih jezikov v španščino za študentski internetni portal Universia.net. Pri njih je že stalna praksa, da imajo študente na praksi Leonardo. Za več informacij si poglejte: <http://internacional.universia.net>.

6. Koristne povezave

1. **CMEPIUS**, Center za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja: <http://www.cmepius.si/index.php?home=1>
2. **SRCE**, Študentski informativni center: <http://www.ljudmila.org/srce/index.html>
3. Evropski CV: <http://europass.cedefop.eu.int/europass/home/hornav/Downloads/EuropassCV/CV+Template/navigate.action>
4. Informacije o Evropskih univerzah: <http://europe.graduateshotline.com>

7. Priloge

1. Tabela 2: 100 najboljših univerz v Evropi

Vir: <http://ed.sjtu.edu.cn/rank/2004/Top%20100%20European%20Universities.htm>

Regional Rank	Institution*	Country	World Rank
1	Univ Cambridge	UK	3
2	Univ Oxford	UK	8
3	Imperial Coll London	UK	23
4	Univ Coll London	UK	25
5	Swiss Fed Inst Tech - Zurich	Switzerland	27
6	Univ Utrecht	Netherlands	39
7	Univ Paris 06	France	41
8	Tech Univ Munich	Germany	45
9	Karolinska Inst Stockholm	Sweden	46
10	Univ Edinburgh	UK	47
11	Univ Paris 11	France	48
12	Univ Munich	Germany	51
13	Univ Zurich	Switzerland	57
14	Univ Copenhagen	Denmark	59
15	Univ Bristol	UK	60
16	Univ Leiden	Netherlands	63
17	Univ Heidelberg	Germany	64
18	Moscow State Univ	Russia	66
19	Univ Oslo	Norway	68
20	Univ Sheffield	UK	69
21	Univ Helsinki	Finland	72
22	Uppsala Univ	Sweden	74
23	King's Coll London	UK	77
24	Univ Manchester	UK	78
25	Univ Goettingen	Germany	79
26	Univ Nottingham	UK	80
27	Univ Strasbourg 1	France	82
28	Ecole Normale Super Paris	France	85
29	Univ Vienna	Austria	86
30	Univ Freiburg	Germany	88
31	Univ Basel	Switzerland	91

32	Lund Univ	Sweden	92
33	Univ Birmingham	UK	93
33	Univ Roma - La Sapienza	Italy	93
35	Humboldt Univ Berlin	Germany	95
36	Stockholm Univ	Sweden	97
37	Univ Bonn	Germany	99
38-59	Aarhus Univ	Denmark	101-152
38-59	Univ Amsterdam	Netherlands	101-152
38-59	Univ Bern	Switzerland	101-152
38-59	Univ Frankfurt	Germany	101-152
38-59	Univ Geneva	Switzerland	101-152
38-59	Univ Ghent	Belgium	101-152
38-59	Univ Glasgow	UK	101-152
38-59	Univ Groningen	Netherlands	101-152
38-59	Univ Hamburg	Germany	101-152
38-59	Univ Kiel	Germany	101-152
38-59	Univ Leeds	UK	101-152
38-59	Univ Leuven	Belgium	101-152
38-59	Univ Libre Bruxelles	Belgium	101-152
38-59	Univ Liverpool	UK	101-152
38-59	Univ Louvain	Belgium	101-152
38-59	Univ Milan	Italy	101-152
38-59	Univ Muenster	Germany	101-152
38-59	Univ Paris 07	France	101-152
38-59	Univ Pisa	Italy	101-152
38-59	Univ Sussex	UK	101-152
38-59	Univ Tuebingen	Germany	101-152
38-59	Univ Wuerzburg	Germany	101-152
60-79	Cardiff Univ	UK	153-201
60-79	Coll France	France	153-201
60-79	Erasmus Univ	Netherlands	153-201
60-79	Free Univ Amsterdam	Netherlands	153-201
60-79	Gothenburg Univ	Sweden	153-201
60-79	Royal Inst Tech	Sweden	153-201
60-79	Swiss Fed Inst Tech - Lausanne	Switzerland	153-201
60-79	Tech Univ Denmark	Denmark	153-201

60-79	Univ Autonoma Madrid	Spain	153-201
60-79	Univ Grenoble 1	France	153-201
60-79	Univ Koeln	Germany	153-201
60-79	Univ Leicester	UK	153-201
60-79	Univ Leipzig	Germany	153-201
60-79	Univ Mainz	Germany	153-201
60-79	Univ Marburg	Germany	153-201
60-79	Univ Montpellier 2	France	153-201
60-79	Univ Padua	Italy	153-201
60-79	Univ Southampton	UK	153-201
60-79	Univ Turin	Italy	153-201
60-79	Univ Wageningen	Netherlands	153-201
80-125	Chalmers Univ Tech	Sweden	202-301
80-125	Delft Univ Tech	Netherlands	202-301
80-125	Ecole Polytechnique	France	202-301
80-125	Free Univ Berlin	Germany	202-301
80-125	Innsbruck Univ	Austria	202-301
80-125	London Sch Economics	UK	202-301
80-125	Polytechnic Inst Milan	Italy	202-301
80-125	Queen Mary Coll	UK	202-301
80-125	Swedish Univ Agr Sci	Sweden	202-301
80-125	Tech Univ Aachen	Germany	202-301
80-125	Tech Univ Berlin	Germany	202-301
80-125	Trinity Coll Dublin	Ireland	202-301
80-125	Umea Univ	Sweden	202-301
80-125	Univ Antwerp	Belgium	202-301
80-125	Univ Barcelona	Spain	202-301
80-125	Univ Bochum	Germany	202-301
80-125	Univ Bologna	Italy	202-301
80-125	Univ Bordeaux 1	France	202-301
80-125	Univ Dundee	UK	202-301
80-125	Univ Durham	UK	202-301
80-125	Univ East Anglia	UK	202-301
80-125	Univ Erlangen Nuernberg	Germany	202-301
80-125	Univ Florence	Italy	202-301
80-125	Univ Genoa	Italy	202-301

80-125	Univ Graz	Austria	202-301
80-125	Univ Halle - Wittenberg	Germany	202-301
80-125	Univ Karlsruhe	Germany	202-301
80-125	Univ Liege	Belgium	202-301
80-125	Univ Lyon 1	France	202-301
80-125	Univ Manchester Inst Sci & Tech	UK	202-301
80-125	Univ Naples Federico II	Italy	202-301
80-125	Univ Newcastle	UK	202-301
80-125	Univ Nijmegen	Netherlands	202-301
80-125	Univ Paris 05	France	202-301
80-125	Univ Reading	UK	202-301
80-125	Univ Regensburg	Germany	202-301
80-125	Univ Southern Denmark	Denmark	202-301
80-125	Univ St Andrews	UK	202-301
80-125	Univ Stuttgart	Germany	202-301
80-125	Univ Szeged	Hungary	202-301
80-125	Univ Toulouse 3	France	202-301
80-125	Univ Turku	Finland	202-301
80-125	Univ Twente	Netherlands	202-301
80-125	Univ Ulm	Germany	202-301
80-125	Univ Warwick	UK	202-301
80-125	Univ York	UK	202-301

* Institutions within the same rank range are listed alphabetically.

2. Tabela 3: Priporočljivi programi inženiringa in MBA s internetnimi povezavami

Vir: <http://europe.graduateshotline.com/>

Priporočljive univerze za programe inženiringa:

- [Aalborg University](#), Danska
- [Delft University of Technology](#), Nizozemska
- [EPFL - Swiss Federal Institute of Technology](#), Švica
- [KTH Royal Institute of Technology](#), Sweden Good for Microelectronics, VLSI, Švedska
- [Technical University of Budapest](#), Madžarska (Program v angleščini)
- [Technical University of Denmark](#)
- [Lund University](#), Švedska
- [University Of Karlsruhe](#), Nemčija
- [Universitat Des Saarlandes](#), Nemčija
- [Universitat Dortmund](#), Nemčija
- [Technische Universitat Berlin](#), Nemčija
- [Inria, Valbonne](#), Francija
- Centre National De La Rech Sc., Francija
- [Universite Paris](#), Francija
- [Ecole Normale Superieure](#), Francija

Priporočljivi MBA programi:

- [Vienna University](#), Avstrija
- [K. U. Leuven](#), Belgija
- [Solvay Business School](#), Belgija
- [United Business Institutes](#), Belgija
- [CMC Graduate School of Business](#), Češka
- [Copenhagen Business School](#), Danska
- [Helsinki School of Business Administration](#), Finska
- [EAP](#), Francija
- [EDHEC](#), Francija
- [ESC Lyon](#), Francija
- [ESC Nantes Atlantique](#), Francija
- ESC Paris, Francija
- ESC Toulouse, Francija
- ESSEC, Francija
- [INSEAD](#), Francija
- ISA, Francija
- [Koblenz School of Corporate Management](#), Nemčija

- Lgi IMAG, Francija

- [University of Stuttgart](#), Nemčija

